

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 301/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov **JANOLI, s.r.o.**, Uzovce 26, **ČECHOVO, s. r. o.**, Námestie slobody 39, Sabinov, **JASTA Slovakia, s.r.o.**, Orechová 5, Prešov, a **Ing. Jaroslav Marinica - MARINI**, Malinová 13681/20, Prešov, zastúpených **URBAN & PARTNERS s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-1S/189/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom správneho súdu v označenom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 217/2024 z 18. júna 2024 (ďalej len „skorší nález“) a tiež vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 17 ods. 1 charty postupom správneho súdu v označenom konaní. Žiadajú priznať im finančné zadostučinenie každému po 15 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a predchádzajúcich ústavných sťažností sťažovateľov vyplýva nasledovný skutkový stav:

3. Sťažovatelia podali 30. júla 2021 na Krajskom súde v Bratislave správnu žalobu, ktorou sa domáhajú preskúmania zákonnosti rozhodnutí Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) z 19. mája 2021 a 5. decembra 2019. Keďže bolo zistené, že preskúmania zákonnosti rovnakých rozhodnutí sa podanou žalobou domáha aj iný účastník správneho konania, uznesením krajského súdu z 28. septembra 2021 došlo k ich spojeniu na spoločné konanie. Následne 14. októbra 2021 krajský súd vyzval žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku, 12. novembra 2021 žalovaný doručil krajskému súdu administratívny spis a 18. novembra 2021 aj svoje vyjadrenie k veci. Krajský súd 19. novembra 2021 zaslal žalobcom vyjadrenie žalovaného a uznesením z 13. decembra 2021 zamietol návrh sťažovateľov na priznanie odkladného účinku správnej žaloby.

4. Krajský súd nariadil termín pojednávania na 1. december 2022, na ktorom boli sťažovatelia, resp. ich právny zástupca, vyzvaní konkretizovať svoje tvrdenie o tom, že administratívny spis je neúplný. Pojednávanie bolo z tohto dôvodu odročené na neurčito s tým, že právni zástupcovia majú špecifikovať tieto tvrdenia do 30 dní. Sťažovatelia na to reagovali podaním doručeným 22. decembra 2022 a žalovaný 22. júna 2023. Po zmene výkonu súdnictva od júna 2023 prešiel spis na správny súd.

5. Sťažovatelia 26. januára 2024 podali na ústavnom súde (v poradí druhú) ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol skorším nálezom, v ktorom konštatoval prietahy v konaní pred správnym súdom a prikázal mu konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému po 1 000 eur. Skorší nález nadobudol právoplatnosť 2. júla 2024.

6. Správny súd uznesením zo 17. októbra 2024 (ďalej len „uznesenie o prerušení konania“) napadnuté konanie prerušil, a to až do právoplatného skončenia konaní vedených pred správnym súdom pod sp. zn. BA-8Sa/18/2023 a sp. zn. BA-8Sa/46/2023 (ďalej aj „súvisiace konania“), predmetom ktorých je žaloba (aj) sťažovateľov proti inému zásahu orgánu verejnej správy, ktorým je žalovaný.

7. Dňa 13. novembra 2024 podali sťažovatelia kasačnú sťažnosť proti uzneseniu o prerušení konania. Kasačnú sťažnosť podal 18. novembra 2024 aj žalovaný. V decembri 2024 podali sťažovatelia a žalovaný vzájomné vyjadrenia ku kasačným sťažnostiam. Sťažovatelia následne podali 5. februára 2025 svoje vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného ku kasačnej sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Sťažovatelia namietajú, že celková dĺžka konania pred správnym súdom predstavuje spolu 3 roky a 8 mesiacov od podania ich žaloby a 9 mesiacov od právoplatnosti skoršieho nálezu. Konanie vedené na správnom súde nie je v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené ani v merite veci rozhodnuté. Správny súd napriek príkazu ústavného súdu konať bez zbytočných prietahov napadnuté konanie bezdôvodne a nezákonne prerušil, pričom dôsledkom prerušenia konania sú ďalšie prietahy v napadnutom konaní. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol spis predložený kasačnému súdu.

9. Sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že bezdôvodné prerušenie napadnutého konania nevychádza zo žiadnej právnej alebo faktickej zložitosti konania. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov, tvrdia, že neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené

na ich ťarchu. Napádané konanie má pre nich značný ekonomický význam, keďže sťažovateľom rozhodnutiami žalovaného boli uložené pokuty v celkovej výške takmer 200 000 eur. Neúmerná dĺžka konania bude mať vplyv aj na výšku trov konania.

10. V súvislosti s namietaným porušením práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku sťažovateľa tvrdia, že prietahy v napadnutom konaní predstavujú tiež priamy zásah do ich vlastníckeho práva. Správny súd v súvisiacom konaní vydal uznesenie sp. zn. BA-8Sa/46/2023 z 23. decembra 2024, ktorým zakázal žalovanému pokračovať v porušovaní práv a právom chránených záujmov sťažovateľov a prikázal žalovanému zničiť všetky dôkazy, podklady a listiny z dôvodu ich nezákonnosti (porušenie telekomunikačného tajomstva). Ťažiskové dôkazy, na ktorých žalovaný postavil svoje rozhodnutia, tak stratili svoj zákonný podklad. Sťažovatelia nemajú k dispozícii počas napadnutého konania konečný právny titul, na základe ktorého by mohli pokojne užívať svoj majetok po odstránení právnej neistoty. Sťažovatelia dávajú do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Immobiliare Saffi v. Taliansko z 28. 7. 1999 (sťažnosť č. 22774/93), v ktorom ESLP konštatoval, že v dôsledku prietahov v súdnom konaní došlo k porušeniu práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom správneho súdu v období po právoplatnosti skoršieho nálezu:

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie vecí v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet

sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

14. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti prípadu ústavný súd už v skoršom náleze konštatoval, že konanie o správnej žalobe sťažovateľov vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného netvorí bežnú a rutinnú agendu správnych súdov a že predmetom posúdenia je pomerne veľké množstvo skutočností a dôkazov, na základe čoho ide o vec skutkovo aj právne pomerne zložitejšiu. Z hľadiska predmetu konania a jeho významu pre sťažovateľov nejde o konanie, ktoré si v zmysle judikatúry ESLP vyžaduje vyššiu prioritu. V správaní sťažovateľov v rozhodnom období neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku napadnutého konania.

15. K samotnému postupu správneho súdu v rozhodnom období ústavný súd konštatuje, že od právoplatnosti skoršieho nálezu (2. júla 2024, pozn.) uplynulo do podania tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľov 8 mesiacov, čo vzhľadom na popísané okolnosti nie je dostatočná doba, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv. Správny súd po právoplatnosti skoršieho nálezu riadne vo veci konal, keď vzhľadom na prebiehajúce súvisiace konania 17. októbra 2024 prerušil napadnuté konanie. Uznesenie o prerušení konania bolo napadnuté kasačnými sťažnosťami. Zo zistení ústavného súdu v posudzovanej veci je zrejmé, že následne po odpadnutí prekážky zakladajúcej prerušenie napadnutého konania správny súd 24. januára 2025 predložil spis (po zabezpečení vyjadrení a protinávrhov stranám sporu) kasačnému súdu. Tvrdenie sťažovateľov, že v čase podania ich ústavnej sťažnosti nebol spis predložený kasačnému súdu, sa tak javí ako účelové.

16. Pokiaľ sťažovatelia namietajú zbytočné prietahy v dôsledku prerušenia napadnutého konania, ústavný súd k tejto námietke poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej prerušenie konania možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným zákonom, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto nečinnosť všeobecného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v konaní (I. ÚS 214/06, IV. ÚS 408/2011, II. ÚS 65/2018, III. ÚS 138/2024).

17. K námietke týkajúcej sa nevyhnutnosti prerušenia napadnutého konania ústavný súd poznamenáva, že podľa § 100 ods. 2 písm. a) Správneho súdneho poriadku ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet. Je teda na úvahe súdu, či tak urobí alebo či počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha, alebo dá na takéto konanie podnet a následne konanie preruší (m. m. II. ÚS 124/2024).

18. V okolnostiach danej veci je nepochybné, že výsledok súvisiacich konaní bol spôsobilý ovplyvniť rozhodnutie v napadnutom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že správny súd mohol a mal napadnuté konanie prerušiť. Navyše, aj v období, keď bolo napadnuté konanie prerušené, správny súd zabezpečoval doručovanie vzájomných vyjadrení účastníkov konania a aktívne sledoval priebeh súvisiacich konaní.

19. Ústavný súd v postupe správneho súdu v posudzovanom období nevidel objektívnu existenciu zbytočných prietáhov, ktoré by mohli viesť k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, preto túto časť ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty postupom správneho súdu:

20. Sťažovatelia namietajú tiež porušenie hmotných práv podľa čl. 20 ústavy, čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty postupom správneho súdu. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že porušenie týchto práv odvodzujú od porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, keď v dôsledku sťažovateľmi tvrdeného zdĺhavého konania správneho súdu malo byť negatívne zasiahnuté aj do ich majetkovej sféry. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že aj keď bolo skorším nálezom ústavným súdom konštatované porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, s ktorých porušením sťažovateľky spájajú aj namietané porušenie základného práva vlastníť majetok, ako aj práva na ochranu majetku, pre prípadný záver o ich porušení je potrebné skúmať konkrétne okolnosti daného prípadu, či tieto odôvodňujú záver o ich porušení. Nie je totiž možné automaticky konštatovať ich porušenie len s odkazom na konštatované porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 43/2025).

21. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku ústavný súd uvádza, že v prípadoch týkajúcich sa mimoriadne dlhých konaní EŠLP rozhodol, že ich zdĺhavé vedenie (Kunić proti Chorvátsku, rozsudok z 11. 1. 2007, ods. 67; Machard proti Francúzsku, rozsudok z 25. 4. 2006, ods. 15) alebo iné opatrenia prispievajúce k omeškaniu (Immobiliare Saffi proti Taliansku, rozsudok z 28. 7. 1999, ods. 59) malo tiež priamy vplyv na právo sťažovateľov na pokojné užívanie ich „majetku“.

22. Prípád sťažovateľov nie je porovnateľný s vecou Immobiliare Saffi proti Taliansku, pretože v ich prípade nie je prítomný žiadny verejnoprávny prvok obdobný zákonnému pozastaveniu výkonu príkazov na vyst'ahovanie vo vzťahu k neplatiacim nájomníkom (bod 46). Ani následný priebeh a celková dĺžka napadnutého konania nenasvedčujú možnosti zásahu do majetkového práva obdobným spôsobom ako v odkazovanom prípade. V prípade sťažovateľov nejde o prípad extrémnych prietáhov v súdnom konaní. Napadnuté konanie na správnom súde bolo poznačené zbytočnými prietahmi, o čom svedčí skorší nález ústavného súdu, avšak stupeň extrémnych prietáhov aj pri celkovej dĺžke konania nebol ústavným súdom konštatovaný.

23. Ústavný súd z týchto dôvodov uzatvára, že nie je potrebné v tomto štádiu bližšie preskúmavať dĺžku napadnutého konania z pohľadu označených práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty. Pri zistení, že vec sťažovateľov netrvá mimoriadne dlho, a s prihliadnutím na už konštatované porušenie práv skorším nálezom spojené s priznanými satisfakciami, ústavný súd dospel už v štádiu predbežného prerokovania k záveru, že prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia uvedených práv

postupom správneho súdu v napadnutom konaní by nemohlo následne viesť k vysloveniu porušenia označených práv (m. m. IV. ÚS 652/2021).

24. Ústavný súd konštatuje, že doterajšia celková dĺžka napadnutého konania (obdobie od podania správnej žaloby do podania ústavnej sťažnosti predstavuje tri roky a osem mesiacov) nenasvedčuje možnosti zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty. V prípade sťažovateľov zjavne nejde o prípad extrémnych prietahov. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu:

25. Ústavný súd tiež konštatuje, že aj keď sú sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpení, ústavná sťažnosť neobsahuje žiadnu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu týkajúcu sa namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní.

26. Ústavný súd zdôrazňuje, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 123) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru a orgánu verejnej moci, ktorých ich porušil, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu orgánom verejnej moci, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je preto zjavná úplná absencia náležitej kvalifikovanej právnej argumentácie. Ústavná sťažnosť v tejto časti preto nespĺňa všeobecnú zákonom predpísanú náležitosť odôvodnenia návrhu podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde a osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

27. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa aj esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia, resp. ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľov nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

28. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu